

บันทึก

เรื่อง การขออนุมัติทำลายหมุดหลักฐานการแผนที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง
หมุดหลักฐานการแผนที่ พุทธศักราช ๒๔๗๘

กระทรวงกลาโหม ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๒๐๒/๑๕๒๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า จังหวัดนครสวรรค์ได้ตรวจพบหมุดหลักฐานการแผนที่จำนวน ๑ หมุดอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่จะปรับปรุงสนามบินพาณิชย์จังหวัดจำเป็นต้องไถหมุดหลักฐานนี้ทิ้ง และกรมแผนที่ทหารได้ดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานขึ้นใหม่พร้อมทั้งได้ทำการสำรวจย้ายค่าหมุดหลักฐานไปยังหมุดใหม่เรียบร้อยแล้วจึงรายงานเพื่อขออนุมัติทำลายหมุดหลักฐานเก่า

กระทรวงกลาโหมเห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองหมุดหลักฐานการแผนที่ พุทธศักราช ๒๔๗๘ มิได้บัญญัติในเรื่องการทำลายหมุดหลักฐานการแผนที่ไว้ เพียงแต่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเท่านั้น จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายในกรณีดังกล่าว การทำลายหมุดหลักฐานการแผนที่จะกระทำหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญและกรมแผนที่ทหาร) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดินและกรมการปกครอง) ซึ่งผู้แทนกรมแผนที่ทหารได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในเรื่องนี้จังหวัดนครสวรรค์ได้ตรวจพบหมุดหลักฐานการแผนที่จำนวน ๑ หมุดอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่จะปรับปรุงสนามบินพาณิชย์จังหวัด จังหวัดนครสวรรค์จึงแจ้งให้กรมแผนที่ทหารทราบเพื่อเลื่อนหลักเข็มแผนที่ กรมแผนที่ทหารจึงได้ดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ขึ้นใหม่พร้อมกับทำการสนามบินพาณิชย์จังหวัด จังหวัดนครสวรรค์จึงแจ้งให้กรมแผนที่ทหารทราบเพื่อเลื่อนหลักเข็มแผนที่ กรมแผนที่ทหารจึงได้ดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ขึ้นใหม่พร้อมกับทำการสำรวจย้ายค่าหมุดหลักฐานไปยังหมุดใหม่เรียบร้อยแล้ว และกรมแผนที่ทหารจะทำลายหมุดหลักฐานเดิมเพื่อให้จังหวัดนครสวรรค์ปรับปรุงพื้นที่สนามบินพาณิชย์จังหวัด แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองหมุดหลักฐานการแผนที่ฯ มิได้ให้อำนาจในการทำลายหมุดหลักฐานแก่เจ้าหน้าที่กรมแผนที่ทหาร กรมแผนที่ทหารจึงได้ขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า ตามข้อหารือดังกล่าวกรมแผนที่ทหารมีปัญหาว่าจะมีอำนาจทำลายหมุดหลักฐานการแผนที่ที่ได้ก่อสร้างขึ้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองหมุดหลักฐานการแผนที่ฯ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า หมุดหลักฐานการแผนที่ หมายความว่าวัตถุแข็งที่ฝังหรือก่อสร้าง

หรือสลักในที่ต่างๆ สำหรับใช้ในราชการแผนที่และเป็นของทางราชการทหาร^๑ โดยกรมแผนที่ทหารซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการจัดทำและผลิตแผนที่พื้นดินภายในประเทศที่ใช้ในราชการเป็นผู้ก่อสร้างไว้เพื่อประโยชน์ในราชการแผนที่^๒ หรือกรมอุทกศาสตร์ซึ่งมีหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ และวิจัยเกี่ยวกับการอุทกศาสตร์ สมุทรศาสตร์และอุตุนิยมวิทยา การส่งกำลังพัสดุประเภทแผนที่ ฯลฯ^๓ และอำนาจในการก่อสร้างสมุดหลักฐานดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในราชการแผนที่นั้นย่อมรวมถึงอำนาจในการเคลื่อนย้ายสมุดฯ หรือทำลายสมุดฯ ที่หมดความจำเป็นที่จะใช้เป็นสมุดหลักฐานการแผนที่ด้วย สำหรับบทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสมุดหลักฐานการแผนที่ฯ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำให้สมุดหลักฐานการแผนที่อย่างหนึ่งอย่างใดเคลื่อนที่หรือกระทำให้เสียหายด้วยประการใด ๆ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งปรับทั้งจำ” นั้น เห็นว่า คำว่า “ผู้ใด” ย่อมหมายความถึง บุคคลใดๆ ที่

^๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองสมุดหลักฐานการแผนที่ พุทธศักราช ๒๔๗๘ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สมุดหลักฐานการแผนที่” หมายความว่า วัตถุแข็งที่ฝัง หรือก่อสร้างหรือสลักบนศิลา หรือบนดินไม้ยืนต้นขึ้นในที่ต่างๆ สำหรับใช้ในราชการแผนที่ที่มีอักษรจารึกแสดงไว้ให้เห็นว่าเป็นของทางราชการทหาร จะเป็นอักษรย่อหรือเต็มก็ตาม คือ สมุดสามเหลี่ยมเล็ก กรมแผนที่ สมุดสามเหลี่ยมใหญ่ กรมแผนที่ สมุดระดับชั้นที่ ๑ กรมแผนที่ สมุดแม่เหล็ก กรมแผนที่ สมุดดวงรอบ กรมแผนที่ สมุดเส้นฐาน กรมแผนที่ สมุดสถานีกราวิมेटริก กรมแผนที่ ผ.ท.บ. ก.ผ.ท. ก.ผ. B.M.๒๙ E ก.ผ.ร.ด. ร.ด. ก.ผ.ม.ล. สมุดสามเหลี่ยม กรมอุทกศาสตร์ สมุดระดับ กรมอุทกศาสตร์ สมุดระดับทะเลปานกลาง กรมอุทกศาสตร์ สมุดแม่เหล็ก กรมอุทกศาสตร์ สมุดดวงรอบ กรมอุทกศาสตร์ สมุดแอซิมัท กรมอุทกศาสตร์ อศ.ก.อ.ศ. แผนที่ ทร.พ.ท.ร. ร.ด.อ.ศ. ร.ท.ก. แอซิมัท อศ.

^๒ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๕ หน้าที่ของส่วนราชการกองบัญชาการทหารสูงสุด มีดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) กรมแผนที่ทหารมีหน้าที่ดำเนินการสำรวจทางพื้นดินและสำรวจทางอากาศ เพื่อจัดทำและผลิตแผนที่พื้นดินภายในประเทศที่ใช้ในราชการ ผลิตเจ้าหน้าที่สำรวจและช่างแผนที่ให้แก่ส่วนราชการ และดำเนินการในกิจการเกี่ยวกับงานยี่อเดซีและยี่ออพลิคส์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพอากาศ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๕ หน้าที่ของส่วนราชการกองทัพอากาศ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม มีดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒๒) กรมอุทกศาสตร์ มีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องการสำรวจ ตรวจสอบและวิจัยเกี่ยวกับการอุทกศาสตร์ สมุทรศาสตร์ และอุตุนิยมวิทยา การส่งกำลังพัสดุประเภทแผนที่ บรรณสาร และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเดินเรือและเดินอากาศ ตลอดจนการติดตั้งและดูแลรักษาเครื่องหมายทางเรือ

ฯลฯ

ฯลฯ

มิใช่ผู้มีอำนาจหรือหน้าที่ในการจัดทำ เคลื่อนย้ายหรือทำลายสมุดหลักฐานการแผนที่ตามกฎหมาย และดังนั้น คำว่า “ผู้ใด” ในบทบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้หมายความว่าถึงกรมแผนที่ทหาร ซึ่งกระทำการตามอำนาจหน้าที่แต่อย่างใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าสมุดหลักฐานการแผนที่ที่จังหวัดนครสวรรค์ขอให้ทำลายนั้นเป็นสมุดหลักฐานที่กรมแผนที่ทหารเป็นผู้ก่อสร้างไว้ และกรมแผนที่ทหารได้ดำเนินการสร้างสมุดหลักฐานขึ้นใหม่แทนสมุดเก่าพร้อมทั้งได้ทำการสำรวจย้ายค่าสมุดหลักฐานเก่าไปยังสมุดใหม่เรียบร้อยแล้ว และสมุดเก่าก็มิได้ใช้ประโยชน์ในราชการแผนที่อีกต่อไป ดังนั้น กรมแผนที่ทหารจึงมีอำนาจทำลายหรือมอบหมายให้ผู้อื่นทำลายสมุดหลักฐานการแผนที่ที่เป็นปัญหาในเรื่องนี้ได้โดยไม่จำเป็นต้องขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๓